

Уладзімір БЕЛЬСКІ:

«Кансалідацыя на базе дзяржаўнай ідэалогіі, прыхільнасці і павагі да дзяржавы...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Ідзе правёрка і шэраг выданняў. Дарэчы, яна дайшла і да вас. Але яшчэ адна важная акалічнасць: выкананне Закона аб друку. На сённяшні дзень мы зрабілі заўвагі на пятым артыкуле газетам «Свабода», «БДГ», «Берасцейскі край», а «Палігон» двойчы і можам уздымаць пытанне аб мэтазгоднасці яе выпуску праз судовыя органы.

— **Дзяржамдруку стане сваясабодным цензарам?**

— Гэта нормальная з'ява — кантраляваць выкананне законаў дзяржавы, у якой жывём. Не пліў у калодзеж. А ў нас хто што жадае, той тое і трубіць.

— **А як жа з плюралізмам?**

— Свабоду ніхто не забараняе, як, зрэшты, і праўду. Але чаму абавязкова крытыка павінна насіць антыдзяржаўны характар? Гэта — першае. А па-другое, руйнуночы, знішчаючы вольныя парасткі стабілізацыі, не рабіце гэта за кошт дзяржавы, за кошт падаткаплательшчыкаў.

— **Крышачку пра сучасную структуру Дзяржамдруку.**

— Я пра гэта гаварыў многа разоў. У нас створаны некалькі новых упраўленняў. Інфармацыйна-аналітычнае, якое займаецца сродкамі масавай інфармацыі. Упраўленне правабога забеспячэння — юрыдычныя службы, якія працуюць над рэгістрацыяй, выдаюць ліцэнзіі выдавецтвам, альбо іх забіраюць, калі ёсць на тое падставы. Упраўленне кнігавыданням і гандлю. І апошняе — Упраўленне па кантролі за заканадаўствам у друку, якое стварылі на базе ранейшай інспекцыі па ахове дзяржаўнай тайны. Вось гэтак усе ўпраўленні ажыццяўляюць кантроль за выкананнем у СМІ Закона аб друку. Ёсць законы, таму павінна быць і адпаведная павага да іх.

— **Мы ўсё больш гаворым пра канкрэтныя, практычныя захады Дзяржамдруку. Але ж вызначана дзяржавай для вас сфера дзейнасці патурае і палітычнай, скажам так, дзейнасці, у дэду ў заканадаворчых працэсах...**

— А практычная дзейнасць і ёсць галоўная палітыка Дзяржамдруку. А што датычыцца заканадаворчасці, то ўсё тое, што звязана са сродкамі масавай інфармацыі, з кнігадрукаваннем і г. д., — усё ў поўнай нашай зямлі. Як прыклад — распрацоўка Дзяржамдрукам праекта закона «Аб падтрымцы сродкаў масавай інфармацыі і кнігавыдання». Гэта

вельмі важны этап у дзейнасці нашых СМІ і кнігавыдаўчы, які ў рэшце рэшт забяспечвае вытворчасць фондаў у дзяржавы. Узаемаадносіны СМІ і дзяржавы будуць падтрымлівацца праз сістэму падаткаабкладання на той ці іншы заказ дзяржавы, няхай гэта будзе ці сродкаў інфармацыі, ці кніжнае выданне. У сярэднім на рэспубліцы, напрыклад, кожная газета мае рэнтабельнасць 50—60 працэнтаў, што крыху менш. І падаткаў плаціць амаль гэтулькі ж. Калі дзяржава адменіць на тры-чатыры гады падаткі, то дзякуючы такой перспектыве газеты выйдуча на шлях самафінансавання. Дзяржамдруку будзе толькі прапаноўваць у рэестр сацыяльна значныя выданні. І тады парушэнні заканадаўства, парушэнні законаў аб эканамічнай і выкладанні інфармацыі будуць карацца фінансаво.

— **Значыцца, ушчыльнае спалучэнне фінансавы і ідэалагічны пазіцыі?**

— А чаму і не?.. На старонках «Звязды» я ўжо выказаў пазіцыю, перакананне і ў дачыненні да аб'яднання некалькіх выданняў.

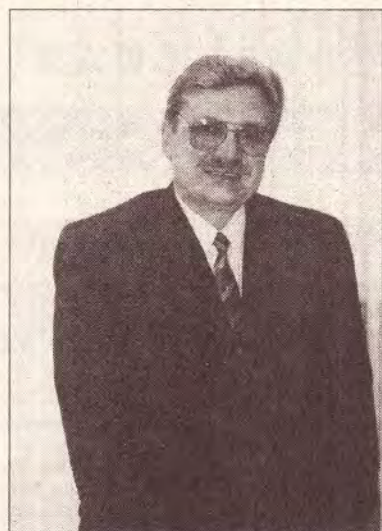
— **Першым дамоклаў меч апусціцца на малатэражыя беларускамоўныя газеты і часопісы...**

— Але тут не ідэалагічнае перакананне, а фінансавы бок справы. Давядаць замест шасці газет і часопісаў створым добрае, шматтыражнае аўтарытэтнае беларускае выданне. Абагульніўшы навіны намагаючыся, а не раскідваючы фінансы па кропельцы, мы здолеем зрабіць большае, чым рабілі і робіць паасобку «Голас Радзімы» і «Наша слова», «Культура» і «ЛіМ». У новай газеце паширыцца штат. Новае выданне будзе каларыўнае. Павялічыцца тыраж. Законміруй сродкі, мы дадзім чытачу інфармацыю на больш якасным узроўні.

— **Кнігавыданне. Падтрымка і пошук новых шляхоў уваходжання беларускай кнігі ў самую шырокую масу**

— Уладзімір Пятровіч, кніжны рынак сёння бедным не назавеш. Хапае і дэталёва, і ўсялякай эротыкі. Чыіх тут ці не самы высокамастацкі пісьменнік. А вось беларуская кніга губляецца. Няма яе, можна сказаць...

— Дарэмна вы так: маўляў, кнігі беларускай няма. Ёсць. І мастацкая літаратура выдаецца, і інфармацыйна-да-

ведчая, энцыклапедычная. Дзіцячыя кніжкі выдаюцца. Ні ў адной дзяржаве краін былога СНД няма такой моцнай дзяржаўнай падтрымкі, як у нас, калі кнігавыданне, на сродкі масавай інфармацыі памер фінансавання набліжаецца да 100 мільярдаў рублёў. Іншая справа, што клопат пра нацыянальную кнігу павінен быць агульным. Прасцей проста — гаварыцца, што не выдаюць, не выдаецца. А вы, прабачце мне, вядома жа, за такую прамысловую, пампайце ў пісьменніку, якую з кніг сваіх братоў па яру ён набывае апошнім часам. Так, пісьменніку жыццёва цяжка. Але ж і народу не лягчы. І што тады зрабіць, калі кніга ў 300—500 асобнікаў не рэагуюць? Значыцца, яна — кніга — не патрэбная, значыцца, не каштуе тых грошай, якія пазначаны на вокладцы як цана... Мо і я занадта заважэраў пытанне, праблему. Але раблю гэта толькі з тае прычыны, каб яшчэ раз сцвердзіць: мы робім агульную справу, перажываю за яе павінны разам. Рэарганізацыю дзяржаўных выдавецтваў мы не праводзім. Аб'яднанне выдавецтваў наўрад ці патрэбна...

— **Разам з тым мы зрабілі крок у бок падтрымкі тых, хто піша кнігу — распрацавалі праект паставы Кабінета Міністраў аб павышэнні гонарара.**

— Але ж ходзіць размова пра выраз пра аб'яднанне. І ці лагічна гэта — спалучыць разам выскі «Мастацкай літаратуры» і «Народнай асцеты»?

— Не, на такім аб'яднанні мы нікога не набудзем, а толькі страцім. Іншая справа — стварэнне выдавецкага канцэрна. Уводзіць у яго таксама і паліграфісты, і гандлярскія кніжкі. На тое і канцэрн, каб ахапіць усю прастору, у дадзеным выпадку — інфармацыйную. Канцэрн і будзе садаёўнічым яснаму выданню, належнаму распаўсюджванню кнігі.

— **Магчыма, і садаёўнічым вывучэнню попыту...**

— Абаважэра. Кожная кніга павінна разглядацца як канкрэтны крок, як факт, здзейснены з той альбо іншай мэтай. Узаемадапаўняльнасць, акцыянеранне, пачынаючы з выдавецтва і заканчваючы паліграфічнымі прадпрыемствамі, дзе будуць улічаны інтарэсы ўсіх бакоў — калектыву, дзяржаўнага прадпрыемства і асобы, якая мае сродкі, каб узяць працэс вытворчасці на новыя кніжкі ўзровень. Але ж не забываюцца пра кантрольны пакет акцыяў. Такім чынам мы ўсталяем зацікаўленасць і тых, хто там працуе. Людзі павінны разумець, што працаваць трэба ў рамках гаспадарчага разліку. З другога боку, дзяржава дапаможа крэдытам. Калі выконваецца якасна, калі выконваецца пад заказ — дзяржава выкупіла.

— **Уладзімір Пятровіч, але ж калі гаварыцца пра нацыянальную літаратуру, то вядома, што не ўсё тут так проста. Ёсць прычыны, напамітай гэтыя, чым попыт, інтарэсы спажываўца і г. д.**

— Я згодзен з вамі. На плячэ, у прыватнасці, выдавецтва «Мастацкая літаратура» — клопат аб захаванні, калі можна так сказаць, творчага «гумусу», урадлівага слоў беларускай мастацкай, пісьменнай культуры. І дзяржава, я ўпэўнены ў гэтым, будзе стаіць на варце. Але зразумейце, што і з боку пісьменніка павінен адбывацца рух, канцэрн хай б на тое, каб стаць на дарозе шэрагу.

— **Гаворачы пра канцэрн, вы вызначылі сваю пазіцыю — пазіцыю чыноўніка, які стаіць за рэфарміраваннем, за новай эканамічнай падыходам. Дыні чыіх па радыё, здаецца, з вуснаў работніка Міндзяржмаісці, прыблізна наступнае: спадар Бельскі — супраць прыватнасці, тэрмізіцы тым самым зменны формы ўласнасці ў сваёй галіне. Дзе ж, прабачце, праўда?**

— А гэта глядзячы як хто разумее і

рэфарміраванне, і прыватнасцю непасрэдна... Вы ведаеце, што адбылася вялікая нарада па сацыяльна-культурнай сферы. Дзяржамдруку ўнёс шэраг важных прапанов. Прэзідэнт нас падтрымаў. Адна з асноўных пунктаў з'яўляецца ўжо заканапраект шэраг спецыялізаваных магазінаў, у якіх будуць дапамагчы ў пастаўцы тых ці іншых тавараў.

Да слова: у гэтых рамках будзе ўтвораны спецыялізаваны магазцін «Дзіцячая кніга», дзе бачыць змогуць набыць для свайго дзіцяці ўсё, пачынаючы ад цудоўнай кнігі і заканчваючы не менш цудоўнай цацкай. Альбо спецыялізаваны магазцін замежнай літаратуры. Аднам словам, мы за спалучэнне форм уласнасці. Галоўнае, каб яны прыносілі карысць усім нам.

— **І што, дарэчы, маецца на ўвазе пад мадэрнізацыяй паліграфіі?**

— Дзяржамдруку забірае пад аперацыйнае кіраванне паліграфічную прамысловасць. Мы распрацоўваем праграму. Зараз Усерасійскі навукова-даследчы інстытут паліграфіі супрацоўнічае з навуковым Цэнтрам Дзяржамдруку.

На ажыццяўленне праграмы патрэбна 35—40 мільярд рублёў. Вядома ж, такіх сродкі ўрадаваць. Што мы прапануем? Вынесці прадпрыемствы са спісу тых б'яўстваў, што не акцыянеруюцца, і акцыянеріраваць. Ізноў жа па прычыну: большасць акцыяў за дзяржаву, астатняе — за інвестарамі. Ішчы бок — крэдыты. Лічым, што на працягу 3—4 гадоў прадпрыемствы вернуць грошы. Га-

лоўнае — выйдуча на самафінансаванне. І яшчэ — лінгвавага абсталявання. Веру, што за 3—4 гады паліграфічная прамысловасць стане як след на ногі. Многае залежыць ад хуткасці мадэрнізацыі.

— **Будзем спадзявацца, што дзяржава дасць уздыхнуць паліграфіі.**

— І ў выніку атрымае прыбыткі ад гэтай галіны.

— **Але ж, наколькі я разумею, па-прок вам выказаны за нежаданне адпусціцца на вольны хлеб кнігагандлёвую сетку...**

— Тое, што ўжо зроблена для прыватнасці кнігагандлю, прычэсна, я ў гэтым перакананы, паліцыя дзяржавы ў сферы прыватнасці. Прададзеныя за аўкцыю памяшканні хіба ж засталіся працаваць на галіну, няхай сабе з іншай формай уласнасці? Няхай бы новыя гаспадары не забыліся пра кнігу. Дык не. Іншая справа, каб і акцыянерны непрыбытковы кнігарняў сталі б, напрыклад, тых ж газет. Прыпыніўшы разабарванне гандлёвых кропак, мы не выступаем супраць прыватнасці. Але зараз распрацоўваем з удзелам той жа Міндзяржмаісці новую праграму, у якой улічым дзяржаўны інтарэс у захаванні інфармацыйнай прасторы.

— **За друкаванымі словам, за сродкамі масавай інфармацыі — людзі. Выдаўцы, журналісты. Іх будучыня, іх блізкае заўтра. І будучыня — для іх**

— Палючы ў гэтак рашуча і пераканана гаварылі пра ролю Дзяржамдруку ў ажыццяўленні кантрольных функцый за дзейнасцю сродкаў масавай інфармацыі, то цалкам лагічна было б папытацца ў вас наступнае. А ці бачыце вы з вышэйшай плячэўкі чалавека, выкананую дзяржаўныя праектаў?

— А як вы думаеце?.. Вядома ж, мы працуем і для дзяржавы, але з улічэннем і прадстаўніком, носьбітам інтарэсаў кожнага канкрэтнага журналіста працаваць жа, дзяржавы, абаронцам, калі хочаце.

Якім чынам правяціць увагу, як дапамагчы тым, хто за плячэўку Дзяржамдруку? Па-першае, нам хацелася б як мага менш рознагалосся ў журналісцкім асяроддзі. Кансалідацыя на базе дзяржаўнай ідэалогіі, прыхільнасці і павагі да дзяржавы — вось шлях, а яко-

му, лічу, трэба ісці. Магчыма, патрэбны сёння любячы асацыяцыі — і Беларускі саюз журналістаў, і Беларускае асацыяцыя журналістаў... Але ж важна, каб існавала адна асацыяцыя — асацыяцыя творчых людзей. Што нам дзяляць? Мы павінны кансалідавацца як прафесіяналы. Паразумеце павінна быць і паміж дзяржаўнымі, і паміж недзяржаўнымі выданнямі. Давядаць разам працаваць на пабудову прававой дзяржавы. Працаваць, маючы на ўвазе галоўныя арыенціры — праўду і сумленнасць.

— **Агульным домам, родным домам для многіх журналістаў з'яўляецца Дом прэсы, які наядуна перайшоў пад аперацыйнае кіраванне Дзяржамдруку. Гаворачы, што і Дзяржамдруку туды павінен пераехаць...**

— Мы жадаем быць разам з вамі, быць побач, жыць агульнымі клопатамі. Да таго ж Дом прэсы ў большай ступені павінен стаць нашым агульным домам. Мяркуючы аго плошчы рэканструктаваць пад тое, каб больш утульна адчуваць сябе ў яго сценах журналісты. Хутка адчыніць дзверы актывае зала, працуе фізкультурна-аздарульчы комплекс, стамацлагічны кабінет, цырульня. Тэхнічна ўдасканалілі газеты, аб'яднаўшы намагаючы ў камп'ютарызаванай, электроннай сувязі. Пра наш пераезд. Мы мяркую размяшчэння ў старым Доме друку, на праспекце Скарыны, дзе даўно размяшчаліся рэдакцыі газет. У гэтым нам падтрымаў і кіруючы Адміністрацыі Прэзідэнта. І гэта будзе ў адносінах да нас усіх — справядліва.

Кансалідацыя, аб'яднанне журналісцкіх намагаючы — гэта і гошчух творчых перспектывы. Зараз у Дзяржамдруку распрацоўваецца праект сваясабоднага газетна-часопіснага канцэрна, які мае на мдзе клопат аб прэзэнцыі Беларускай, прадстаўленні нашай дзяржаўнай палітыкі, дзейнасці Прэзідэнта ў свеце. Уводзіць у канцэрн, дарэчы, і газета «Беларуская прэса», якая, думаю, хутка павінна выходзіць. Новых задумаў шмат.

— **І апошняе. У духу слоў: ваша канцэпцыя падыходзіць да арганізацыі і кіравання такой няпростай галінай.**

— Давядаць працуем на нашу Дзяржаву. Яна нас даўно зачалае. Я ўдзячны тым, хто мяне сёння зразумее і разумее заўсёды.

Гутарыў Аляксей КАРЛЮКЕВІЧ.

ЖЫЦЦЁ Ў АСАБІСТЫМ ВЫМЯРЭННІ

ЗНЕСЕННЫЯ ЛЁСАМ

Яны вельмі падобныя адна на адну — дачка і маці. Велікавікі, рослыя, гаваркія. Толькі ў постаці Волгі Міхайлаўны больш моцы і насцярожанасці, а яе сямейнагадзёва Лёна — бы стрыгунок калі маці — тоненькая, безабаронная. Я пазнаёмілася з імі выпадкова: Волга Міхайлаўна прыехала ў госці да сяброўкі, і два тыдні мы былі суседзьмі.

Неяк адначасна разгаварыліся, адразу ўцёпа і шыра (старэйшай жанчыне чамусьці здавалася, што я вельмі падобная на яе дачку, ды і завушч яна гэтак жа). Я ўжо ведала, што прыхілі яны адвечуць аддалі: даўно насіраць, а ці цікавацца яны глядзячы на ўпакоўку нашых прадуктаў, які імкнучыся купіць у магазіне не імпартаваны рэчы, а што-небудзь імяна мясцовай вытворчасці, і чуюць іх вымаўленне — чысцючую рускую мову, якой ніводнага беларуса, бадай, так і не вывучыць ніякі спецыяліст у галіне арфаграфіі... Таму крыху здзівілася, калі на пытанне, якое было хутчэй сцвярджэннем: «Вы з Расіі?», пачула няпэўны адказ: «Амаль. Мы з Казахстана. Але з Расіі. Карацей, мы прыехалі з Ленінска». Вядома, назва гэта мяне ні аб чым не сказала, і, заўважыўшы няўдзячны выраз на маім твары, Лёна хутка патлумачыла: «З Байканура мы».

Гэта назва вядома ва ўсім свеце. Адсюль стартуваў Гагарын, адсюль і сёння «у прасторы Сусвету» адлятаюць расійскія ракеты. А невядзі горад, у якім жылі і жылі тэ, што гэтыя ракеты запуская, у асноўным людзі ваеннай, назвалі безаблічна-проста — па імені велікага правадара. Вельмі мудра: горад закрывае, засакрачае, а калі на неабязных прасторах Саюза было Ленінскай і іншых вытворчых... Ускія замехны шпінг галаву зломіць, пакуль знойдзеш... Праўда, цяпер нават самі жыхары не ведаюць, які горад называецца. Нібыта і пазавілі яго

пачэснай назвы, зрабілі цэкай касмадрома, у якога імя мясцовае, казахскае. А жыхары па-ранейшаму завушч яго, засакрачае — Ленінск. І тлумачыць, што гэта той самы Байканур, далёка не кожнаму. З выпуску апошніх паведамленняў недалёкага мінулага цяма на помнічку, які суверэніты Расія і Казахстан ніяк не маглі Байканур падзяліць. Урошце дастаўся ён Расіі. Застаўшыся, вядома ж, на тэрыторыі Казахстана. І не дзе-небудзь блізка ад мяжы, а ў глыбі іншай краіны, недалёка ад двюх вялікіх рэк Сырдар'і і Амудар'і, там, дзе стая пераходзіць паступова ў пустыню (месца мяне паказала Лёна, на картах гэты горад не пазначаны)...

Сёння Ленінск — фактычна горад-дзяржава. Які Сінгапур. Ці як Ватыкан. З той толькі розніцай, што ў гэтым расійскім горадзе людзі ведаюць, што недзе там, за сотні кіламетраў, ёсць вялікая Расія, якая і ёсць іхняя Радзіма. Але да яе далёка-далёка па раўноты — няма за той воку зачэпціца — стале на поўнач.

Людзі без Радзімы. Палітыкі нядоўга паспрачаліся і знайшлі кампраміс. А жыхары Ленінска засталі нібы на востраве. Змагаючыся з гарачэйшым летам, з холадзім зімой, з нястачай грошай і прадуктаў харчавання амаль заўсёды, ваенныя і іх сем'і не могуць дачакацца, калі, нарэшце, скончыцца тэрмін службы, каб назаўжды адвечуць з'ехаць. Ленінск — не Радзіма. Там, пераважна часта, нешта прамежкавае, дзе ў многіх пра-

хую, за 130 тысяч, а я гавару, маўляў, не, вараная якая смачнейшая, яна глянуча на мяне з пагардай нейкай і нічога не сказала. Не будзеш жа ёй тлумачыць, што ў мяне і на суку грошы ёсць, проста хочацца пакаштаваць такой, свежай? — «А як жа кажаці на базары? — пытаюся. — Няўжо яны нічога не прадаюць? — «Мы ў іх нічога мяснога і малочнага не купляем». Да прадуктаў, што ў Ленінску-прадаюцца на кірмашы, гаспадары адносіцца насцярожана.

А пустах дамоў у Ленінскую стовніцка ўсё больш. Жыць тут пасля заканчэння тэрміну службы не застаецца ніхто. Выхадоўчы атрамліваюць кватэры ў гарадах Расіі і з'язджаюць туды. Стары палкоўнік, які застаўся дажываць тут, выйшаўшы на пенсію, ці не самы вядомы ў горадзе чалавек... Калі ж выйшэвое развёззе з жонкай, яе ставіць на асобную чаргу на атрыманне жылля ў Расіі, якая пасуваецца наштам павольнай. У такой сітуацыі апынулася і Волга Міхайлаўна, і каб не застацца ў Ленінску на ўсё жыццё, пайшла на ваенную службу. Цяпер яна мае званне яфрытара і ваенны білет, у якой напісана «жанчына - ваеннаслужыца». Хутка ўжо і на пенсію, лужачы, куды ўжо і на пенсію, атрымае тую доўгачаканую кватэру. «Куды б хацелі паехаць?» — спыталася. «Ат, усё роўна...» Да роднага Арэнбурга — дзве тысячы кіламетраў, ды і няма там нічога, што б яе чакаў. А Лёна і нарадзілася ў Ленінску.

Лёна сёння паступіла ў мясцовы філіял Маскоўскага авіяцыйнага інстытута. Паступіць было лёгка: за недаброе прымалі ўсіх, хто здаў экзамены без «двоек». МАІ — прыстанічца для ўсіх мясцовых дзяўчат. Для хлопцаў — ваеннае вучылішча ў Пецярбургу. Там для іх пакадуюць палову мек-

хую, за 130 тысяч, а я гавару, маўляў, не, вараная якая смачнейшая, яна глянуча на мяне з пагардай нейкай і нічога не сказала. Не будзеш жа ёй тлумачыць, што ў мяне і на суку грошы ёсць, проста хочацца пакаштаваць такой, свежай? — «А як жа кажаці на базары? — пытаюся. — Няўжо яны нічога не прадаюць? — «Мы ў іх нічога мяснога і малочнага не купляем». Да прадуктаў, што ў Ленінску-прадаюцца на кірмашы, гаспадары адносіцца насцярожана.

А пустах дамоў у Ленінскую стовніцка ўсё больш. Жыць тут пасля заканчэння тэрміну службы не застаецца ніхто. Выхадоўчы атрамліваюць кватэры ў гарадах Расіі і з'язджаюць туды. Стары палкоўнік, які застаўся дажываць тут, выйшаўшы на пенсію, ці не самы вядомы ў горадзе чалавек... Калі ж выйшэвое развёззе з жонкай, яе ставіць на асобную чаргу на атрыманне жылля ў Расіі, якая пасуваецца наштам павольнай. У такой сітуацыі апынулася і Волга Міхайлаўна, і каб не застацца ў Ленінску на ўсё жыццё, пайшла на ваенную службу. Цяпер яна мае званне яфрытара і ваенны білет, у якой напісана «жанчына - ваеннаслужыца». Хутка ўжо і на пенсію, лужачы, куды ўжо і на пенсію, атрымае тую доўгачаканую кватэру. «Куды б хацелі паехаць?» — спыталася. «Ат, усё роўна...» Да роднага Арэнбурга — дзве тысячы кіламетраў, ды і няма там нічога, што б яе чакаў. А Лёна і нарадзілася ў Ленінску.

Лёна сёння паступіла ў мясцовы філіял Маскоўскага авіяцыйнага інстытута. Паступіць было лёгка: за недаброе прымалі ўсіх, хто здаў экзамены без «двоек». МАІ — прыстанічца для ўсіх мясцовых дзяўчат. Для хлопцаў — ваеннае вучылішча ў Пецярбургу. Там для іх пакадуюць палову мек-

хую, за 130 тысяч, а я гавару, маўляў, не, вараная якая смачнейшая, яна глянуча на мяне з пагардай нейкай і нічога не сказала. Не будзеш жа ёй тлумачыць, што ў мяне і на суку грошы ёсць, проста хочацца пакаштаваць такой, свежай? — «А як жа кажаці на базары? — пытаюся. — Няўжо яны нічога не прадаюць? — «Мы ў іх нічога мяснога і малочнага не купляем». Да прадуктаў, што ў Ленінску-прадаюцца на кірмашы, гаспадары адносіцца насцярожана.

А пустах дамоў у Ленінскую стовніцка ўсё больш. Жыць тут пасля заканчэння тэрміну службы не застаецца ніхто. Выхадоўчы атрамліваюць кватэры ў гарадах Расіі і з'язджаюць туды. Стары палкоўнік, які застаўся дажываць тут, выйшаўшы на пенсію, ці не самы вядомы ў горадзе чалавек... Калі ж выйшэвое развёззе з жонкай, яе ставіць на асобную чаргу на атрыманне жылля ў Расіі, якая пасуваецца наштам павольнай. У такой сітуацыі апынулася і Волга Міхайлаўна, і каб не застацца ў Ленінску на ўсё жыццё, пайшла на ваенную службу. Цяпер яна мае званне яфрытара і ваенны білет, у якой напісана «жанчына - ваеннаслужыца». Хутка ўжо і на пенсію, лужачы, куды ўжо і на пенсію, атрымае тую доўгачаканую кватэру. «Куды б хацелі паехаць?» — спыталася. «Ат, усё роўна...» Да роднага Арэнбурга — дзве тысячы кіламетраў, ды і няма там нічога, што б яе чакаў. А Лёна і нарадзілася ў Ленінску.

хую, за 130 тысяч, а я гавару, маўляў, не, вараная якая смачнейшая, яна глянуча на мяне з пагардай нейкай і нічога не сказала. Не будзеш жа ёй тлумачыць, што ў мяне і на суку грошы ёсць, проста хочацца пакаштаваць такой, свежай? — «А як жа кажаці на базары? — пытаюся. — Няўжо яны нічога не прадаюць? — «Мы ў іх нічога мяснога і малочнага не купляем». Да прадуктаў, што ў Ленінску-прадаюцца на кірмашы, гаспадары адносіцца насцярожана.

А пустах дамоў у Ленінскую стовніцка ўсё больш. Жыць тут пасля заканчэння тэрміну службы не застаецца ніхто. Выхадоўчы атрамліваюць кватэры ў гарадах Расіі і з'язджаюць туды. Стары палкоўнік, які застаўся дажываць тут, выйшаўшы на пенсію, ці не самы вядомы ў горадзе чалавек... Калі ж выйшэвое развёззе з жонкай, яе ставіць на асобную чаргу на атрыманне жылля ў Расіі, якая пасуваецца наштам павольнай. У такой сітуацыі апынулася і Волга Міхайлаўна, і каб не застацца ў Ленінску на ўсё жыццё, пайшла на ваенную службу. Цяпер яна мае званне яфрытара і ваенны білет, у якой напісана «жанчына - ваеннаслужыца». Хутка ўжо і на пенсію, лужачы, куды ўжо і на пенсію, атрымае тую доўгачаканую кватэру. «Куды б хацелі паехаць?» — спыталася. «Ат, усё роўна...» Да роднага Арэнбурга — дзве тысячы кіламетраў, ды і няма там нічога, што б яе чакаў. А Лёна і нарадзілася ў Ленінску.

Лёна сёння паступіла ў мясцовы філіял Маскоўскага авіяцыйнага інстытута. Паступіць было лёгка: за недаброе прымалі ўсіх, хто здаў экзамены без «двоек». МАІ — прыстанічца для ўсіх мясцовых дзяўчат. Для хлопцаў — ваеннае вучылішча ў Пецярбургу. Там для іх пакадуюць палову мек-

хую, за 130 тысяч, а я гавару, маўляў, не, вараная якая смачнейшая, яна глянуча на мяне з пагардай нейкай і нічога не сказала. Не будзеш жа ёй тлумачыць, што ў мяне і на суку грошы ёсць, проста хочацца пакаштаваць такой, свежай? — «А як жа кажаці на базары? — пытаюся. — Няўжо яны нічога не прадаюць? — «Мы ў іх нічога мяснога і малочнага не купляем». Да прадуктаў, што ў Ленінску-прадаюцца на кірмашы, гаспадары адносіцца насцярожана.

А

«ПРЫ ЛЮБЫМ ЗЫХОДЗЕ РЭФЕРЭНДУМУ НАДЗВЫЧАЙШЧЫНЫ НЕ БУДЗЕ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
ліку замяжы, магчымыя варыянты развіцця сітуацыі пасля правядзення рэферэндуму, адносіны вышэйшай выканаўчай улады з апазіцыяй і інш.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што цяпер больш увагі ўдзяляе ўнутрыаказаным і палітычным праблемам, фарміраванню дзяржаўнасці, таму значнае месца ў гутарцы адыдавана менавіта гэтым пытаням, у тым ліку і рэферэндуму. Прэзідэнт лічыць, што пры любых зыходзе плексіцыты не ўзнікне «надзвычайшчыны», якая можа пагражаць дзяржаўнасці або абвострыць палітычныя сітуацыі. Галоўнае, адзначыў ён, нармалізацыя ў развіцці эканомікі.

Разам з тым кіраўнік дзяржавы вы-

казаў упэўненасць, што перамога на рэферэндуме, які, дарэчы, ён абяцаў сваім выбаршчыкам у перадавыбарнай праграме правесці пасля двух гадоў прэзідэнцтва, стабілізуе сацыяльна-палітычную сітуацыю ў Беларусі.

«Калі народ мяне ў чарговы раз падтрымае, то становішча ў рэспубліцы будзе выключна стабільным», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Што датычыць эканомікі, адзначыў ён, то яна будзе развівацца паступальна, па тых жа напрамках, што і цяпер. Прэзідэнт павердаў, што буды будзе задаволены, калі б тая пазітыўныя тэндэнцыі, якія намяліся за сем месяцаў сёлета года, захаваліся. Гаворачы аб зруках, што з'явіліся ў эканоміцы, Аляксандр Лукашэнка адзначыў поўны на беларускую прадукцыю, паўны

поспех у аграрным сектары, у прыватнасці, гэта датычыць нарыхтоўкі збожжа, урадкаў бульбы. У пачатку верасня, праінфармаваў Прэзідэнт, разам з апублікаваным праектам Канстытуцыі, грамадскасці будзе прадставлены і праект праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі да 2000 года.

Прыгожым на рэферэндуме, адзначыў Аляксандр Лукашэнка, у нейкай меры ускладніць яго становішча ў грамадстве, але ў той жа час дадасць падставы для таго, каб зрабіць пэўныя высновы. «Пры такім зыходзе за тры гады прэзідэнцтва, што застаўся, — сказаў кіраўнік дзяржавы, — прыйдзецца істотна змяніць сваю палітыку».

Ларыса КЛЮЧНИКАВА, БЕЛТА.

«КАЛІ ПРЕЗІДЭНТА НЕ ПАДТРЫМЛІВАЮЦЬ ЛІДЭРЫ КАМУНІСТАЎ, ТО ГЭТА НЕ ЗНАЧЫЦЬ, ШТО ЯГО НЕ ПАДТРЫМАЮЦЬ САМІ КАМУНІСТЫ»

«Люды па-рознаму ацэньваюць дзейнасць Вярхоўнага Савета. І церапляюцца, і папярэдняга скіпкіна. Я скіпкіна ацэньваю, яе станючы, але беру гэтыя слова ў дукосе». Такую загавар карэспандэнту БЕЛТА зрабіў былы першы сакратар ЦК Кампартыі Беларусі Яфрэм Скалоў, фактычны кіраўнік рэспублікі ў канцы васьмідзесяціх.

«Вярхоўны Савет пазбавіў грамадзян Беларусі права на жыццё, на бясплатнае медыцынскае абслугоўванне, на гарантаную адукацыю. Лічу, гэта адбылося таму, што быў парашаны баланс паміж галінамі ўлады. Таму, калі Прэзідэнт гаворыць, што трэба ўнесці змены ў Канстытуцыю, я тэамама гавару, што трэба. Але не ва ўсе артыкулы, а ў тые, якія накіраваны на пагаршэнне жыцця чалавека. Пры гэтым выказваю не толькі сваю думку, а думку многіх людзей, з якімі гутарыў», — падкрэсліў Я. Скалоў.

«Поймаў падтрымлівае Прэзідэнта ў яго стратэгічнай лініі на саюз з Расіяй. А тым, хто кажа: «Пойдем за Захад», хачу задаць толькі адно пытанне: «Менавіта куды?». Захад жа таксама неаднародны. Там, дзе багатая Англія, бедных сваякоў

не чакаюць. Туды, дзе бедная Албанія, мы і самі не хочам. З Захадом супраціўляюцца, вядома ж, трэба, але памятаць, што ў палітыцы сёброу не бывае, бываюць толькі ітарэсы, а бясплатны сыр, які казалі Маргарэт Тэтчэр, толькі ў пастцы. Палітык на Захадзе не ўпэўняе нават, што яны зусім не зацікаўлены ў інтэграцыі народаў былая СССР. Нягледзячы на верта над гэтым задумвацца».

Перакананы, Прэзідэнт задумваўся. І я падтрымлівае яго старанне наладзіць сапраўды добрыя адносіны з народам СНД. Вельмі правільна ён праціць і супраць расшыравання НАТО, на блізкай гэтага блока да межаў Беларусі. Гэта каронныя пытанні нашыха жыцця і выжывання.

Ці робіць Прэзідэнт памылкі? Не сустракаю людзей, якія ад гэтага застрахаваны. Але ў галюўным ён мае

рацыю. Шкада, што гэтага не бачаць або не хочучь бачыць тых, хто называе сябе палітыкамі і ў сваім нерыманым ўсяго, што робіць і прапануе Прэзідэнт, гатовы аб'яднацца з кім паліца. Не, не ўпрыгожвае Калініка тое, што ён паставіў свой подліб побач з подлібамі тых, каго народ адхіліў. Калі ПКБ імянецца выказаць ітарэсы самай шматлікай, працоўнай, а значыць і ўплывовай часткі народа, то чаму яе кіраўнік дазваляе сабе блізкавацца з тымі, хто народнай падтрымкі не атрымваў.

Прэзідэнту і яго камандзе не трэба ставіць пытанне ў тым, чаму ён іх церапляе і лідэрамі або тымі, хто называе сябе лідэрамі. Большасць людзей думае не аб лідэрстве, а аб жыцці. І бачыць яго не праз акулеры палітычнай кам'юнктуры.

Вось чаму я падтрымлівае рашэнне Прэзідэнта аб вынесенні праправак да Канстытуцыі на ўсеаходны рэферэндум. Народ — галоўны суддзя, які і скажа, што рабіць».

БЕЛТА.

РАСПАРАДЖЭННЕ ПРЕЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

№ 252рп

Аб аказанні адзіночным пенсіонерам і інвалідам, якія маюць у гэтым вострую патрэбу, аднаразовай грашовай дапамогі

для нарыхтоўкі сельскагаспадарчых прадукцый і паліва

1. Выдзеліць Мінабзабароны са спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь 36,5 млрд. рублёў для аказання аднаразовай грашовай дапамогі адзіночным непрацуючым пенсіонерам і інвалідам, якія маюць у гэтым вострую патрэбу і атрымліваюць пенсіі менш за 400 тыс. рублёў і не маюць іншых даходаў, а таксама асобам, якія не працуюць і не атрымліваюць пенсіі і даглядаюць дзяцей-інвалідаў або інвалідаў I групы, для нарыхтоўкі сельскагаспадарчых прадукцый і паліва.

Кіраўнікам раённых, гарадскіх, раённых у горадзе выканаўчых і распарадчых органаў для арганізацыі і правядзення работ па аказанню аднаразовай грашовай дапамогі стварыць камісіі на чале са сваім намеснікам з удзелам кіруючых работнікаў аддзяленняў сацыяльных абароны, фінансаў, адукацыі, службы сувязі, жыллёва-камунальнай гаспадаркі, гандлю, паліва, ваеннага, прадстаўніцтва грамадскіх арганізацый ветэранў, інвалідаў, жанчын.

Камісіям у залежнасці ад вынікаў абследавання матэрыяльнага становішча названых катэгорый насельніцтва прыняць рашэнне аб памеры аднаразовай грашовай дапамогі і вызначыць тэрмін яе выплаты.

2. Аблвыканкомам і Мінскаму гарвыканкому, раённым, гарадскім, раённым у горадзе выканаўчым і распарадчым органам адшукваць дадатковыя магчымасці для аказання пенсіонерам і інвалідам неабходнай дапамогі за кошт сродкаў мясцовых бюджэтаў і іншых крыніц.

3. Адказнаць за правядзенне работ па аказанню аднаразовай грашовай дапамогі ўкладзіць на кіраўнікоў раённых, гарадскіх выканаўчых і распарадчых органаў, а кантралю — на старшых аблвыканкомы і Мінскага гарвыканкома.

4. Аблвыканкомам і Мінскаму гарвыканкому да 20 кастрычніка 1996 г. інфармаваць Мінабзабароны аб выкананні гэтага распараднення для аб'яўленняў і прадстаўленняў к 30 кастрычніку 1996 г. адпаведнай інфармацыі ў Адміністрацыю Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

22 жніўня 1996 г. г. Мінск.

ПРЕЗІДЭНТ УПЭЎНЕН, ШТО ПРАВЯДЗЕННУ РЭФЕРЭНДУМУ НІШТО НЕ ЗМОЖА ПЕРАШКОДЗІЦЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Выказаўчы адносіны да прапановы Сацыял-дэмакратычнага саюза правесці альтэрнатыўны рэферэндум, Прэзідэнт сказаў, што яны маюць на гэта права ў адпаведнасці з заканадаўствам. Аднак, адказваючы на пытанне карэспандэнты БЕЛТА, кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, ніякія захаванні, што робіць апазіцыйныя сілы, не перашкоджаць правядзенню аб'яўлення і ўсеаходнага апытання. Плануемая апазіцыя для вынесення на пералічэнныя плексіцыты сацыяльна-эканамічныя пытанні, у якіх ужо ўскосна гучыць папярэжэнне Прэзідэнту па павышэнню цэн, у тым ліку і на камунальныя паслугі, кіраўнік дзяржавы назваў папулісцкімі. Аляксандр Лукашэнка лічыць, што праводзімца ім сацыяльна-эканамічна палітыка ў адносінах да насельніцтва, якія датычыць камунальных паслуг, першаацэнкаваці плацкоў, у тым ліку зарплатаў, за якія, дарэчы, так заўята падзяравацца крытыцы выканаўчая ўлада з боку рынчынікаў-лібералаў, а яны падтрымваюць даўно аддусіць цэны, адназначна паказвае абсурднасць вынесення на рэферэндум пытанні такога характару.

Ларыса КЛЮЧНИКАВА, БЕЛТА.

ФУТБОЛ

ЗНОЎ НЯЎДАЧА

Як вядома, 31 жніўня на мінскім стадыёне «Дынама» нацыянальная зборная Беларусі правядае чарговы матч у рамках адборачнага турніру чэмпіянату свету 1998 года. Нашым сапернікам будзе зборная Эстоніі.

21 жніўня ў Германіі, дзе нашы футбалісты праводзяць трэнерачны збор, адбылася таварыская сустрэча паміж нацыянальнымі зборнымі Беларусі і Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў. Нашы ўступілі — 0:1.

Састаў беларускай каманды ў многім быў эксперыментальны, у ім адсутнічалі футбалісты з каманд, якія аб'явілі ўдзел у розыгрышы еўрапейскай кубкавай турніраў, а таксама большасць легіонераў. Мач у нашы вароты быў забіты на першых хвілінках гульні, і хоць у далейшым беларускім футбалістам удалося перахіляць ініцыятыву і правесці шэраг вострых атак, сумны лік так і не змяніўся. Так што ёсць над чым за гэтыя дзесяць дзён панаваць галаву трэнерскаму савету, каб дастойна сыграць з эстонцамі.

Беспосільна ўспед за сталічнымі дынамічнымі камандамі, закончыў сваё выступленне ў аэратурніры футбаліст мазырскага МКК. У паўторным матчы розныгара Кубка ўладальнікаў кубкаў супраць ісландскага «Ройк» яека-мазырэне ўступілі (0:1) і па выніках дзюэк сустрач выбылі з далейшай барацьбы.

Анатоль СЛАНЕЎСКІ.

ПРЕЗІДЭНТ І «БЕЛАРУСБАНК» ПЛАЦЦЬ ПА ДАЎГАХ СВАІХ ПАПЯРЭДНІКАЎ — ПАЛІТЫКАЎ І ФІНАНСІСТАЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Статус ветэрана вайны пацвярджаецца такімі дакументамі, які «Пасведчанне ўдзельніка вайны», «Пасведчанне інваліда Айчынай вайны», «Пасведчанне аб праве на льготы». У выпадку адсутнасці ўказаных дакументаў упладчыкі могуць прадаўжыць даведку, якая пацвярджае статус ветэрана вайны. Даведкі выдаюцца органамі Міністэрства абароны, КДБ, МУС. Удалаліны дакумента «Пасведчанне аб праве на льготы» правам на кампенсачную ўкладку на гэтым этапе не валодаюць. Для налічэння кампенсачнай ветэрану вайны ці яго прадстаўніку неабходна звярнуцца па ўстаноў АСБ «Беларусбанк» для фарміравання заявы, маючы пры сабе ўсе неабходныя дакументы. Пасля налічэння кампенсачнай банкі накіруе ўкладчыку папаведаванне аб памеры налічанай кампенсачы і нумары асабовага рахунку па ўкладу, на які залічана сума кампенсачнай. Нашадзікі ўкладчыкаў-ветэранў таксама могуць звярнуцца па ўстаноўе банка на падставе завяшчання ці пасведчанні аб праве на спадчыну, прадставішы дакументы, які пацвярджаюць статус ветэрана вайны —

спадчынадаўца (пералік дакументаў, якія пацвярджаюць статус ветэрана, прыведзены вышэй). Пры звярненні за налічэннем на падставе завяшчання неабходна прад'явіць копію пасведчанні аб смерці.

Так, ветэраны Вялікай Айчынай — не самая шматлікая катэгорыя нашыха грамадства. Цяпер іх, вынішчых на сваіх плячах увесь іржар апошняй вайны, засталася ў жылых толькі каля 165 тысяч чалавек. Але яны — наша гордасць, ім мы абавязаны сённяшнім свабодным жыццём, перад ім наша грамадства і дзяржава — у найбольшым даўгу. Таму ў сітуацыі, калі з-за аб'ектывных прычын кампенсачныя страты ад інфляцыі ўсім грамадзянам адыраду немягчыма, латіцца і маральна было пачаць выплату кампенсачнай менавіта з іх.

Па стану на 1 жніўня 1996 года за налічэннем і выплатай кампенсачнай па ўкладках у «Беларусбанк» звярнулася 96460 ветэранў Вялікай Айчынай. Сума налічанай ім кампенсачнай складала 490 мільярдў рублёў, з іх 166 мільярдў ўжо выплачана, выплату астатняй сумы ўстановы банка пачнуць з 26 жніўня.

Нельга забываць, што ні Ашчандэка, ні яго правапераемнік — АСБ «Беларусбанк»

— не вйнаваць у тым, што савецкая дзяржава, узніўшы на сябе абавязальствы завяшчаць зберажэнні грамадзян, не стрымала сваіх абяцанняў. І сёння не толькі нашыму банку, хоць гэта буйнейшая фінансавая ўстанова краіны, але і ўсёй банкаўскай сістэме Беларусі не пад сілу вырашыць праблему поўнай кампенсачнай страт упладчыкаў у выніку інфляцыі. Паводле папярэдняй падлікаў, для такой кампенсачнай спатрэбіцца звыш 100 трыльёнаў рублёў.

Тым не менш, наша дзяржава першай з краін СНД пачала вырашаць гэтую праблему. Распараджэннем Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь створана камісія па праблеме кампенсачнай ўкладу насельніцтва. Гэтая камісія працуе цяпер над падрыхтоўкай прапановы па адшуканню крыніц сродкаў для кампенсачнай страт ад абяцанняўна ўкладу ўсім катэгорыям насельніцтва. Акрамя дзяржаўнай кампенсачнай ўкладу, наш банк панавваў насельніцтву кампенсачныны ўклад над 83 працэнты дадавых супацц 48 працэнтаў па звычайнаму тэрміноваму ўкладу.

З 15 жніўня гэтага года зменены ўмовы гэтага ўкладу шляхам уявядзення фіксаванай

(цвёрдай) працэнтнай стаўкі замест дзяючай ад стаўкі, якая магла мяняцца ў залежнасці ад ратэй рэфінансавання, устаноўленай Нацыянальным банкам. Тэрмін захавання такога ўкладу — 1 год. У аднаквоўным папярэжэнні гэты тэрмін банкам змяняцца не можа. Ветэраны вайны, якія атрымалі кампенсачную па сваіх ўкладках, маюць таксама права на кампенсачныны ўклад.

Як паказвае практыка, жыжыры рэспублікі з удзячнасцю і надзейны ўспрынялі першы крокі дзяржавы па рэальнай кампенсачнай ўкладу, і ў той жа час выказваюць свае збўвату, уносяць прапановы аб парадку кампенсачнай страт ад абяцанняўна грашовых накапленняў. Камісія па праблеме кампенсачнай ўкладу насельніцтва, кіраўніком коў я з'яўляюся, уважліва вывучае адрасаваныя нам пісьмы і прапановы грамадзян. Па меры магчымасці яны будучы ўплываюць у распарадкаўнае праграме кампенсачнай насельніцтву рэспублікі ўрону ад абяцанняўна грашовых зберажэнняў, зменшаных ва ўклад і каштоўныя паперы былога СССР.

Занісая А. КНЯЗЮК, БЕЛАПАН (спецыяльна для «Звязды»).

ПАМЯЦІ СЯБРА

17 жніўня трагічна загінуў у аўтакатастрофе Мікалай Мікалаевіч Шуневіч, член праўлення «МінскКомплексаБанка», дырэктар дэпартаменту валютных і дывальных аперацый. Смерць халівава збўсёды, але ў 30 гадоў яна яшчэ больш страшная і нядушная. Бо смерць чалавека ў росквіце сіл — гэта і бітва планаў, ідэй, надзей і яго і родных, блізкіх, сяброў і калег.

Мікалай Мікалаевіч унёс неацэнны ўклад у станаўленне «Мінск-КомплексаБанка», для якога ў той час праца з насельніцтвам і валютныя аперацыі былі прыярытэтнымі накірункам дзейнасці. Вялікае заслуга яго і ў тым, што банк ужо некалькі гадоў знаходзіцца ў ліку лідэраў па аперацыях на валютным рынку Беларусі, а створанае сабыстка Мікалаевым упраўленне ўкладу «Мінск-КомплексаБанка» добра вядома як кваліфікаваны і надзейны партнёр сярод буйнейшых банкаў Расіі, Украіны, краін Балтыі.

Мікалай Мікалаевіч Шуневіч быў чалавекам, які глыбока перажываў не толькі за сваю працу, але і за будучае Беларусі. Многія ідэі і прапановы Мікалай Мікалаевіч уявасобілі ў нарматыўных і заканадаўчых актах, якія ствараюць аснову для фарміравання на Беларусі цывілізаваанага валютнага рынку. Бо сам ён быў паслядоўным прыхільнікам каштоўнасцей свабоднага рынку і бачыў будучае краіны ў рэальным рынчынам рэфарміраванні эканомікі Беларусі.

Ён быў дабразачылівым і спагадлівым у адносінах з калегамі, заўбываў падтрымліваць ініцыятыву падначаленых, клапаціўся аб справядлівых захаванчых тых, хто працуе лепш. Быў непрымырым да любых працяў несумеллага вядзення бізнесу, што асабліва важна для справядлівага банка.

Родныя, блізкія, сябры і калегі панеслі цяжкую страту. Для ўсіх нас гібель Мікалая — вялікая гора. Тава добрае імя і добрыя справы назаўсёды захавваюцца ў нашай памяці.

СОНЦА		СЕННЯ		МЕСЯЦ	
Усход		Заход		Даўжыня дня	
Мінск — 6.00		20.23		14.23	
Віцебск — 5.47		20.17		14.30	
Магілёў — 5.50		20.13		14.23	
Гомель — 5.52		20.04		14.12	
Гродна — 6.18		20.36		14.18	
Брэст — 6.21		20.35		14.14	

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы чакаецца воблачнае з прыясненямі надвор'я, месцамі па паўднёва-ўсходняй палавіне кароткачасовыя дажджы, навальніцы. Тэмпература паветра ў Брэсце і Гомелі — 24—26, Магілёве — 25—27, Мінску і Гродне — 26—28, Віцебску — 27—29 градусаў.

У наступныя дзве сутак пераменная воблачнасць, у паўднёва-ўсходніх раёнах рэспублікі пройдуць кароткачасовыя дажджы, навальніцы. Тэмпература ўначы — 13—18, 25-га па паўночным ўсходу — 10—15, удзень — 24—29 градусаў цяпла.

У СВЕЦЕ

ПЕЛЕНГ-НАВІНЫ

ЛЕБЕДЗЬ ПРЫВЁЗ У ЧАЧНЮ МІР?

Яшчэ ў сярэду ўся Чачня замірае чачаа выйхаў візіту Аляксандра Лебедзю ў Грозны. Мала-мала вырылася, што сакратару Савета Баспекі хопіць паўнамоцтваў генерала Пулікоўскага і Цікавіра.

У селішчы Новая Атагі ўчора праходзіў другі раунд перамоў Аляксандра Лебедзю з начальнікам штаба чачэнскага сіл Асламан Масхадавым. Бакі абмяркоўвалі тэхнічныя праблемы разводу войскаў. Абмяркоўвалася таксама магчымасць абвешчання Грознага дэмілітарызаванай зонай. Такого роду пагадненне падрыхтаваў 6 аддусіцца ў горадзе жак расійскіх войскаў, так і чачэнскіх апазіцыяў. Аляксандр Лебедзь запавідаў, што больш ніякіх ўзаемаў прад'яўляцца не будзе. Ён таксама сказаў, што не дапусціць бамбардзіроўкі Грознага. Масхадаў выказаў спадзяванне, што сакратару Савета Баспекі ўдасца пераадолець супраціўленне тых, хто выступае за працяг ваенных дзеянняў у Чачні.

ІТАР-ТАСС папаведаваў, што Асламан Масхадаў аддаў загад сваім байцам у Грозным прапусціць для аб'яўленняў і прадстаўленняў к 30 кастрычніку 1996 г. адпаведнай інфармацыі ў Адміністрацыю Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

22 жніўня 1996 г. г. Мінск.

ПЕРШАЯ МІРНАЯ РАЦІЦА НАД РАСІЯЙ

Учора раніцай уся Расія як бы заціхла ў прадчуванні страшнай бяды, звертаюцца са страхам у думках да апальных палітыкаў і перамаж гораду і сін Чачэнскай рэспублікі. Устаўляў генерала Пулікоўскага мач ўступіць у дзеянне, папавідаў на карту жыццё больш за тры трыццаці тысяч жыхароў Грознага, якія не паспелі пакінуць горад на працягу сарака васьмі гадзін. За ўсё гэтыя дзень і ўсю ноч па так званым «гуманітарным калідор» паспелі вырвацца з вогненнага калына не больш як 30 тысяч грозненскіх жыхароў, якіх гоніць страх смерці. Усё дзень Расійскае тэлебачанне даманістравала гэтыя жудасныя карціны людскаго болю і несучаснага гора.

Прыбыўшы ўчора раніцай паўнамоцны прадстаўнік расійскага прэзідэнта А. Лебедзь дзейнічаў самым энергійным і рашучым чынам. І першым яго крокам быў акт неадкладна бы адменены перабававання Пулікоўскага. Другі крок добрай волі — сутрачна з начальнікам чачэнскага штаба Масхадавым. Яна працягвалася больш за тры гадзіны. Гэта была размова, якая папавідаў карэспандэнту, пра канкрэтны план спынення агню.

Адыраж з пасля перагавораў А. Лебедзь сустраўся з групай журналістаў. Сакратар Савета Баспекі Расіі, у прыватнасці, сказаў:

— Мы дамовіліся, што мова ўльтыматуму — гэта не тая мова, на якой размаўляюць прычыпцы... Я сабыстка біру на сябе сацыялістычны абавязальствы не прымяняць ультыматуму нідзе і ніколі.

Насельніцтва працягвае пакідаць Грозны. Мірныя жыхары не маюць праўдзайнай інфармацыі ні пра становішча ў рэспубліцы, ні пра планы расійскага камандавання.

Учора раніцай міністр абароны

Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

22 жніўня 1996 г. г. Мінск.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

22 жніўня 1996 г. г. Мінск.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

Прэ

Друкарня выдавецтва
«Беларускі Дом дра-
мы», праспект
Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 91.852. Індэкс
Зак. № 4759.
Выходзіць 250 разоў ў
Нумар падпісаны ў 2010
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9